

האשה נקנית פרק ראשון קידושין

ב א מ"י פ"י מה' א' אשת
ה'א' ב סמג ע"ש מה
טו"ע א"ה"ע ס"י נה ע"י
:ב
בב א מ"י פ"א ס"ג ה"ב
טו"ע ע"ש ס"י כו
ע"י :ב
בב ג מ"י ע"ש פ"ג ה"א
סמג ע"ש טו"ע
א"ה"ע ס"י כו ע"י א'
ד [מ"י] כ"ג ה"ב טו"ע
ע"ש ס"י :ו
בב ה מ"י ע"ש ה"ב סמג
ע"ש טו"ע ע"ש ס"י
:ט
בד ו מ"י ע"ש ה"א ו
וסמג ע"ש פ"ח ע"ש
ע"י א' :ו
בה ז מ"י פ"א מה' א'
גירושין ה"ד סמג
ע"ש נ טו"ע א"ה"ע ס"י
ק"ל ע"י ג'
בו ח ט"י מ"י פ"א מה'
מיות ה"א :

הוּפָה שגומרת אינו דין שתקנה. ואת ימא דיו אסוף דינא דמהיכל מיימית דחופה קונה משום דגומרת דיו לבלא מן הדיו להיות כנדון מה להלן אחר כסף אף כאלן לאחר כסף וי"ל דאמיא כרבי טרפון דלמר (בב"ק דף כה). היכל דמיפריך קל וחומר לא אמר דיו והכל אי אמר דיו מיפריך קל וחומר ללאחר כסף לא אינטריך ואת לדין דלמר דחופה אינה קונה ימא דכסף דאמר אחר כסף גומרת דחופה מה חופה שאינה קונה אחר כסף וי"ל דלא מני לזוכי שיגמור אלא אחר כסף כחופה ומאי אולמיה האי כסף מהאי כסף^א: אף אני אביא חופה שקונה בעלמא וקונה באן מה להצד השוה שבהן שכן קונין בע"ב. וע"פ שמוסר צמו הקטנה לחופה זע"כ כיון דצמקוס צמו קאי לא משיב זע"כ ואת אכתי אשכחנא חופה בעל כרחה דיעוד לאו נישואין עושה^ב ונמלא שאחר ייעוד כונסה הארון לחופה על כרחה דלא וי"ל אע"פ שהיעוד יכול לעשות בעל כחו דלא חופה נריך לעשות דמט^ג: ורב הונא כסף באישות מיהא לא אשכחנא בע"ב. אע"פ שאז מקדש צמו קטנה בעל כרחה מכל מקום כיון שהוא מדעת האב לא קרי בעל כרחה דפרישית ועוד בחופה נמי אשכחנא כי האי גוונא (פסוקים מו). שהאב מוסר את צמו קטנה לחופה: הא נתן הוא ואמרה היא בו. ואמה שלא הזכיר כלל נתנה היא ואמר הוא משום דלא פסיקא ליה דפעמים מקודשת בלא שצוה דלאמר לקמן^ד (דף טז): **הא אב הכי אא אבא קסבר ידים שאין מוכיחות אא הויין ידים.** ואת אמאי לא משי דלעולם הויין ידים והמס דקאמר הא אפילו ידים שאין מוכיחות לא הויין דילמא אהא בתענית קאמר וי"ל דטפי משמע אהא לשון נזירות מלשון תענית דלאה משמע מיד ופעמים שאכל ולא מני למימר אהא בתענית עד למחר אבל גבי נזירות מיד יכול להחמיל נזירותו אם ילה: **הכא במאי עסקינן דאמר א. משמע דמסיק הכא לשמואל וידים שאין מוכיחות לא הויין ידים ותימה דבשיטת מסכת נדרים (דף ג.) אמר האומר לחזירו מודרני ממך מופרשי ממך מרוחקי ממך שאני אוכל לך שאני טועם לך אסור וקאמרי עלה בגמרא (שם דף ד): אמר שמואל בזולן עד שיאמר שאני אוכל לך שאני טועם לך ומסיק מאי טעמא דילמא מודרני ממך ללא משמעניא צדק משמע מופרשי ממך ללא עבידנא משא ומתן צדק משמע מרוחקי ללא קאימנא צד' אמות דילך משמע ופריך (שם דף ה):** ימא דכסף שמואל ידים

אף אני אביא חופה שקונה בעלמא. שגומרת ליורשה ולהפרת נדריה יקנה נמי כאן בלא אירוסין: **שן ישן זע"כ.** שקונה בעלמא ביאה ביצמה ושטר בגירושין וכסף בלמה העבריה: **כסף באישות מיהא לא אשכחנא בעלמא זע"כ.** ואפ"ה קונה כאן ואף על כרחה כגון אב מקבל קידושין לצמ קטנה אף אני אביא חופה: **שפי שפוטו צדכ.** להא דאמרת חופה קונה בלא כסף: **ועוד גלוס חופה גומרת.** דקאמרת חופה שגומרת כו' וכיון שאינה גומרת אלא לאחר קידושין איך אמה בלא לדון חופה שלא ע"י קידושין מחופה ע"י קידושין: **הרי אם מקודש לי או הרי את מאורסת לי: וסנא סיפא מילתא דספרא לרישא.** בתמיה. וכי אמרינן בכל דוכתא כדי נכסה מידי ללא אינטריך למיתניה ומנייה צדי לבל סיפא דספרא לרישא לא מני תנא: **ה"ק.** סיפא לבל שיה ממנה שאמרנו כגון שנתן הוא ואמרה היא נעשה כאלו נתנה היא ואמרה היא ואינה מקודשת דבעינן כי יקח איש: **נסן הוא.** דמי לבי יקח איש: **ואמרה היא.** דמי לתקמ^ה אשה לאיש: **וחיישין מדרבנן.** שאס בלא אחר וקידשה לריבה גט משניהם שמה לא היו^ו של הרבאון קידושין וחלו קידושי שני או שמה של ראשון קידושין ולא של שני: **צקידושין נסן לה כו'. משום דקא צעי למימר סיפא בגירושין נתן לה כו' נקט כי האי לישנא^ז (י נמ):** **הרי אם מקודש.** ולא גרסינן לי: **אין כאלן זית מיהוש.** אין כאלן אלא ספק קידושין דכי יקח כתיב וזו שיקח עצמו לה^ח. ודגירושין אין כאלן זית מיהוש אף לפוסלה לכהונה: **ידים שאין מוכיחות.** זית יד אחת הדבר אע"פ שאינו מוכיח אחיזת לשון גמור כי הכא דקאמר הרי את מקודשת ולא קאמר למאן: **הויין ידים.** ואמר דלדידיה קדשה: **אהא.** אהיה: **שהיה נזיר עובר לפניו.** דודאי אהיה אף אני כזה קאמר אלמא בעינן הוכחה: **לישני**

סיפא כדי נכסה ותני סיפא מילתא דסתרא לה לרישא אלא ה"ק נתן הוא ואמר הוא פשיטא דהו קידושין נתן הוא ואמרה היא נעשה כמי שנתנה היא ואמרה היא ולא הו קידושין ואב"א נתן הוא ואמר הוא מקודשת נתנה היא ואמרה היא אינה מקודשת נתן הוא ואמרה היא ה"ספיקא היא וחישישין מדרבנן: אמר שמואל י בקידושין נתן לה כסף ושוה כסף ואמר לה הרי את מקודשת הרי את מאורסת הרי את^י (לי) לאינתו הרי זו מקודשת הרי את משולחת הרי את מגורשת הרי את מותרת לכל אדם הרי זו מגורשת איני אישך איני ארוסך אין כאן בית מיהוש וכן בגירושין נתן לה ואמר ליה רב פפא לאבי^י למימרא דסבר שמואל ידים שאין מוכיחות הויין ידים והתנן^{יא} האומר אהא הרי זה נזיר והוינן בה ודילמא אהא בתענית קאמר ואמר שמואל^{יב} והוא שהיה נזיר עובר לפניו טעמא דנזיר עובר לפניו לאו הכי לא הכא במאי עסקינן דאמר לי אי הכי מאי קב"ל הני לישני

שכן מוציא בבת ישראל. גט אשה (לקמן כו). כדי נכסה. שלא לזכור (סוטה טו). וכן בגירושין וכו' אין כאן בית מיהוש. שאפילו מן הכהונה לא פסקי לה (ד"י ר"ח). ידים שאין מוכיחות. זית [יד] אחת לנזיר לאחוז בו ולומר הוכיח (גיטין פג). האומר אהא. אע"פ שלא הולא בעפמי מיר. הרי זה נזיר. דלדום מיתוס מניחות. ושם שמואל א"ס צ"ל כי על נאמניה את הכלי עצמו, ק"ו זה כיון דלמר אהא נזיר דמי (נזיר ב). טעמא דנזיר עובר לפניו הוא לאו הכי לא. כלומר מדקא מוקי לה שמואל כגון שהיה מיר עובר לפניו הלא הכי לבל לפקודי נזיר כלל דקפסדי ידים שאין מוכיחות לא הויין ידים (נזיר ב).

שכן מוציא בבת ישראל. גט אשה (לקמן כו). כדי נכסה. שלא לזכור (סוטה טו). וכן בגירושין וכו' אין כאן בית מיהוש. שאפילו מן הכהונה לא פסקי לה (ד"י ר"ח). ידים שאין מוכיחות. זית [יד] אחת לנזיר לאחוז בו ולומר הוכיח (גיטין פג). האומר אהא. אע"פ שלא הולא בעפמי מיר. הרי זה נזיר. דלדום מיתוס מניחות. ושם שמואל א"ס צ"ל כי על נאמניה את הכלי עצמו, ק"ו זה כיון דלמר אהא נזיר דמי (נזיר ב). טעמא דנזיר עובר לפניו הוא לאו הכי לא. כלומר מדקא מוקי לה שמואל כגון שהיה מיר עובר לפניו הלא הכי לבל לפקודי נזיר כלל דקפסדי ידים שאין מוכיחות לא הויין ידים (נזיר ב).

מוסף רש"י
שכן מוציא בבת ישראל. גט אשה (לקמן כו). כדי נכסה. שלא לזכור (סוטה טו). וכן בגירושין וכו' אין כאן בית מיהוש. שאפילו מן הכהונה לא פסקי לה (ד"י ר"ח). ידים שאין מוכיחות. זית [יד] אחת לנזיר לאחוז בו ולומר הוכיח (גיטין פג). האומר אהא. אע"פ שלא הולא בעפמי מיר. הרי זה נזיר. דלדום מיתוס מניחות. ושם שמואל א"ס צ"ל כי על נאמניה את הכלי עצמו, ק"ו זה כיון דלמר אהא נזיר דמי (נזיר ב). טעמא דנזיר עובר לפניו הוא לאו הכי לא. כלומר מדקא מוקי לה שמואל כגון שהיה מיר עובר לפניו הלא הכי לבל לפקודי נזיר כלל דקפסדי ידים שאין מוכיחות לא הויין ידים (נזיר ב).

מוסף תוספות
א. אפילו אחר השטר לא חשיב כמו חופה אחר כסף ושטר. מוס' רבינו שמואל ז"ל יתקן. אבל בחופה ליכא למימר מאי אולמיה דהאי חופה מאי חופה דכי איכא חופות הריבה מקריבא ליה טפי מוס' טוין. ועוד כסף אחר השטר איכא למיפריך מה לחופה שכן גומר אחר כסף. מוס' רבינו שמואל

ז"ר יתקן. ב. וי"מ לא מצי לשנוי דיוקא דסיפא הכי כיון דבאדם שאינו חשוב לא מקדשה ואי מקדשה ואי מקדשה. ג. דבלשון אהא מאי ידים איכא בניירות טפי מהענית אבל בקידושין ידים מיהא איכא בניירות מולא פירש מקודשת למי. רש"י.

ז"ר יתקן. ב. וי"מ לא מצי לשנוי דיוקא דסיפא הכי כיון דבאדם שאינו חשוב לא מקדשה ואי מקדשה ואי מקדשה. ג. דבלשון אהא מאי ידים איכא בניירות טפי מהענית אבל בקידושין ידים מיהא איכא בניירות מולא פירש מקודשת למי. רש"י.

ז"ר יתקן. ב. וי"מ לא מצי לשנוי דיוקא דסיפא הכי כיון דבאדם שאינו חשוב לא מקדשה ואי מקדשה ואי מקדשה. ג. דבלשון אהא מאי ידים איכא בניירות טפי מהענית אבל בקידושין ידים מיהא איכא בניירות מולא פירש מקודשת למי. רש"י.

ז"ר יתקן. ב. וי"מ לא מצי לשנוי דיוקא דסיפא הכי כיון דבאדם שאינו חשוב לא מקדשה ואי מקדשה ואי מקדשה. ג. דבלשון אהא מאי ידים איכא בניירות טפי מהענית אבל בקידושין ידים מיהא איכא בניירות מולא פירש מקודשת למי. רש"י.

ז"ר יתקן. ב. וי"מ לא מצי לשנוי דיוקא דסיפא הכי כיון דבאדם שאינו חשוב לא מקדשה ואי מקדשה ואי מקדשה. ג. דבלשון אהא מאי ידים איכא בניירות טפי מהענית אבל בקידושין ידים מיהא איכא בניירות מולא פירש מקודשת למי. רש"י.

ז"ר יתקן. ב. וי"מ לא מצי לשנוי דיוקא דסיפא הכי כיון דבאדם שאינו חשוב לא מקדשה ואי מקדשה ואי מקדשה. ג. דבלשון אהא מאי ידים איכא בניירות טפי מהענית אבל בקידושין ידים מיהא איכא בניירות מולא פירש מקודשת למי. רש"י.

*ברב"ס ל"א מפורש. אלא שהענין לשון המשנה זאחד מגי' בד"ס. וראה שם פ"ג ה"כ. פ"ז ה"כ. וראה ר"ן שדברי הרב"ם מוסין שאינו קונה. עיי"ש.
יקח. אמרה היא. הריני מקודשת לך, דומה לתקח אשה לאיש. ומשום הכי מספקא מילתא ואם רוצה לכנסה צריכה קידושין אחרים, ואם בא אחר וקדשה תצא מזה ומהו מספק, ומסתברא דוקא איכא איני מדבר עמה על עסקי קדושה שהוא צריך לומר הרי את מקודשת לי לבאר שהספק נותן לה בתורת קדושין והואיל והוא צריך לדבר אם היא דברה מה שמוטל עליו שזאת הלוקח, הו ספקא, אבל אם היה מדבר עמה על עסקי קדושה שאינו צריך לדבר אלא חתך שנתן לה הכסף היא מקודשת ודאי שהיה הוא עשה כל המוטל עליו לעשות, ואע"פ שהיא מדברת מה שאינו מוטל עליה, אין חוק בזה. והיכא דנתנה היא חופה ואמר הוא ויחן כסף, וכ"כ היר"פ והר"מ ז"ל [אישות פ"ג ה"ב], וכן נראה מן ההלכה באתקפתא דרב פפא דדייק וישא ואתחביה אסיפא בנתן הוא ואמרה היא ולא דייק בנתנה היא ואמר הוא דמצי נמי למידק, אלא משמע היכא דנתנה היא אע"פ דאמר הוא ליכא למידק דתהו מקודשת ודאי אינה מקודשת דכתיב כי יקח וכל לוקח נותן כסף. ומיהו דוקא כשאמר הרי את מקודשת לי בזה הכסף (ע שיחשב הואיל ויש כסף בקדושין אין הפרש אם הוא יקח או נתן. אבל אם אמר הרי את מקודשת לי בהנאה שיש לך כשאני אקבל כסף זה (אם) [ארן] מתנה זו ממך מקודשת אם הוא אדם חשוב כדלקמן. הרי את מקודשת. ולא אמר לי. ידים שאין מוכיחות. שאין בית יד אחיזה דבר מוכיח אחיזהו כביאור כי הכא דלא מבאר מקודשת למי לצמוז או לאחר. הויין ידים. היא אחיזה כאלו ביאר לעצמו. לפניו. ודאי דאהא נזיר כמיהו קאמר (אלא וכו') [אלמא בעינן הוכחה]. וכן הלכתא דידים שאין מוכיחות לא הויין ידים ואי לא אמר לי לאו כלום הוא. אין כאן בית מיהוש. דכתיב כי יקח ולא שיקח את עצמו, ואפילו ספק קדושין לא הו, ואם בא אחר וקדשה מקודשת לשני. ואיכא מ"ד דוקא שאינו מדבר עמה על עסקי קדושה אבל מדבר עמה על עסקי קדושה קדושין קדושין דלא גרע משתק. ומסתברא דמגרע גרע שאילו שתק היה מוכן שנתן כסף הקדושין לקנותה ועכשיו ביאר שנתן כסף הקדושין להקנות עצמו לה ואין הקדושין קדושין כלל.

ז"ר יתקן. ב. וי"מ לא מצי לשנוי דיוקא דסיפא הכי כיון דבאדם שאינו חשוב לא מקדשה ואי מקדשה ואי מקדשה. ג. דבלשון אהא מאי ידים איכא בניירות טפי מהענית אבל בקידושין ידים מיהא איכא בניירות מולא פירש מקודשת למי. רש"י.